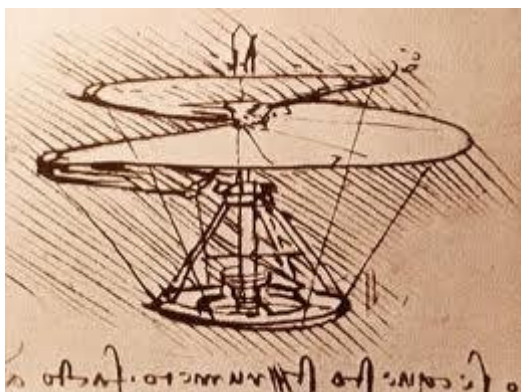

2.3 Jediný doložený nacistický letoun s kruhovým křídlem (Sack AS 6)

Víme, že určitou nadřazeností letecké techniky *Třetí říše* disponovala.

Řada nadšenců létajících disků argumentuje tím, že i v USA se pokoušeli vytvořit létající disk už v roce 1942, ale víme také dobře, že na Měsíc letěla raketa a nikoli disk.

I amatéry tato forma vždy velice fascinovala (např. *Da Vinci* vytvořil takový náčrt letadla už v 15. století). (obr. 1)

Obr. 1

Další pokusy následovaly už od počátku letectví. Ne všechny prototypy byly také opravdu schopny se vůbec odlepit od země.

Nevzdělaný sedlák *Arthur Sack* navrhl v Německu letadlo s kruhovým křídlem, a to bylo postaveno v prototypu v roce 1938.

Ernst Udet, generál německé *Luftwaffe* a spíše praktik než teoretik, ale při hledání koncepce miniletadla pro průzkum, podpořil tento projekt.

Přestože projekt nikdy nedosáhl oficiálního uznání, stále můžeme předpokládat, že *Udet* stál v pozadí, aby projekt přes řadu překážek pokračoval.

Na "*První národní soutěži pro modely letadel a motorů*," samozřejmě s vyloučením veřejnosti, která se konala v červenci 1939, byl v páté sekci představen i model Sackova letounu AS-6 a předpokládalo se, že bude podpořen pro projekt průzkumného letadla. V časopise "*Flieger 11-12/1940*" si můžete přečíst, že se nepodařilo všechny modely, které se účastnily soutěže, postavit.

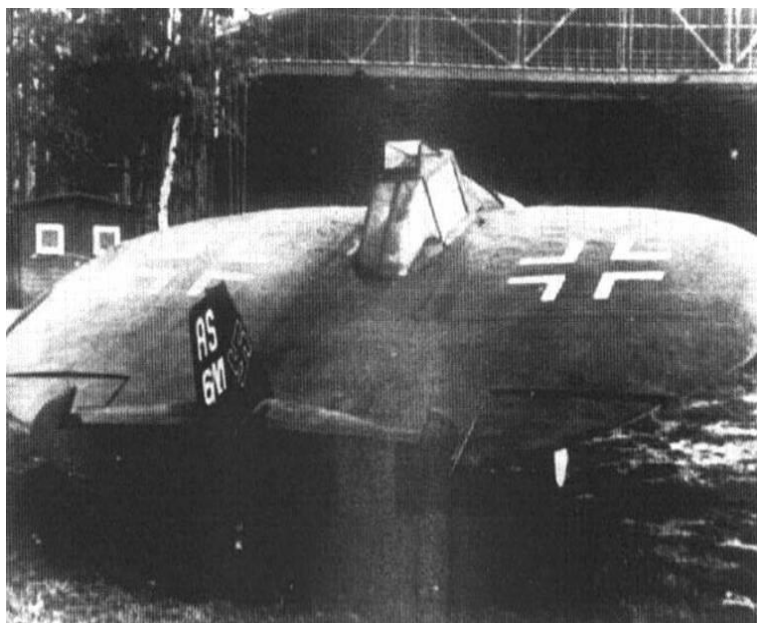

AS-6 to štěstí měl. Postavený prototyp měl dřevěnou konstrukci, ale zvolený Wankelův motor byl slabý. Do vzduchu musel být letoun dopraven katapultem, který letadlo vynesl do výše.

Po slibném vzestupu na více než sto metrů se poté, podle pozorovatelů, choval AS-6 jako "*piano ve slabé termice*."

Přes tento neúspěch v *Leipzig-Mockau*, Sack pokračoval v práci na svém modelu AS o průměru asi 6 m.

Fotografie jeho letounu byla poprvé zveřejněna v 50. letech a od té doby byly zveřejněny za účelem mnoha spekulací.

Obr. 2-4 Sack AS6

V padesátých letech byla poprvé zveřejněná fotografie tohoto letounu s maskovací kamufláží a předveden jako „létající talíř" z arzenálu "tajných zbraní" Hitlera.

Je to zásluhou několika autorů, aby mohlo být tajemství tohoto "létajícího disku" vyřešeno.

Dva známí letečtí historici Ebert a Meier v dubnovém čísle časopisu Luftfahrt International v roce 1979 udávají první informace k tomuto neznámému letadlu, a označují jej jako AS 6/V1.

Byla odhadnuta data stroje a údaje o vývoji.

Až později se podařilo najít syna *Arthura Sacka*, pana *Juergena Sacka*, a získat další fotografie, kresby a specifikace letounu. A také informace o celé historii stavby letounu. *Sack* pokračoval od roku 1940 ve stavbě letounu soukromě ve stodole svého zemědělského statku.

Statické výpočty a konstrukci řešil za pomoci inženýra centrální německé automobilky v Lipsku.

Specifikace modelu, který byl dne 2.2.1944 prozatímně přijat do projektu výstavby Říšského ministerstva letectví (RLM) popisuje stroj takto:

"Letadlo kruhového tvaru, předchozí představy o letadlech zcela opustilo. Existuje jen jedno křídlo o profilu NACA, takže je letadlo extrémně stabilní ve všech letových polohách."

Konečná montáž a lety byl provedeny v nedalekém letišti *Brandis*.

Dále jsou uvedena data: rozpětí 5000 mm, celková délka 6400 mm, letová hmotnost 900 kg, nosná plocha 19,62 m², zatížení 45.9 kg/m, a 3.75 kg/PS za plochu zatížení.

Na počátku února 1944 požádal *Arthur Sack* šéfpilota *ATG Lipsko Baltabol* za pomoc při zalétání kompletního stroje. To začalo na počátku dubna 1944. Ten zkritizoval uspořádání a nastavení pedálů a nedostatečný výkon v plně puštěném kormidle. Při pokusech slabý motor nedovolil ani vzlétnout a ulomil se podvozek.

Po konstrukčních úpravách a odstranění nedostatků, se *Baltabol* snažil 16. dubna 1944 odstartovat. Podařilo se mu ale pouze po asi 500 metrech vzletu udělat malý skok. V dalších pokusech, po konstrukčních úpravách se podařilo dosáhnout mírně delší skok, ale *Baltabol* nemohl vzlétnout kvůli poškozené vrtuli.

Závěr byl učiněn v článku *Uwe W. Jacka*, v časopisu *Aviation*, zveřejněném v únoru 1991.

Každý dospěl alespoň jednou k přesvědčení, že létající disk může být zcela logické a výhodné létající zařízení.

Mnoho konstruktérů zkoušelo takový stroj postavit.

Problém takové konstrukce je především ve stabilitě a dalších detailech, které se dosud nepodařilo prakticky vyřešit. Dobrou aerodynamickou stabilitu disku zajišťuje pouze rotace. To zase vyvolá další problémy s pilotem.

Zkrátka, tyto problémy se doposud nepodařilo vyřešit tak, aby se létající disky staly běžnou konstrukcí a tak stále lidstvo používá klasická letadla s křídly. Nepodařilo se to dodnes a o to více se to nemohlo podařit nacistickému Německu.

Pohádky o nacistických létajících talířích zůstávají pohádkami.

Odkazy

(1) Sack AS 6. Internet: <http://www.luft46.com/misc/sackas6.html>